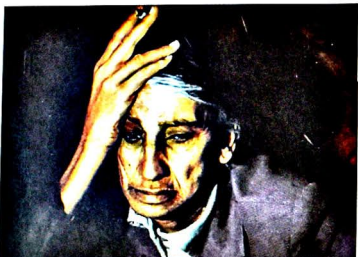

SƏTTAR MÖCÜZƏSİ

Sevil Əhmədova

F.Köçərli adına Respublika Uşaq kitabxanası
Malumat-bibliografiya şöbəsinin müdiri

Şərq klassikasında narlar həmişə od-alov rəmzi olub. Rəssamlarımız da öz yaradıcılıqlarında nara xüsusi yer veriblər. Toğrul Narimanbəyovun narları al qırmızıdır, sanki alışıb-yanır, elə bilirsən ki, bu saat partlayacaq və içindən nar qız çıxacaq. Sehrli bir qız... Səttar Bəhlulzadənin narları tamam başqadır. Bu narlarda bir zəriflik var. Onlar üzdan sandır, rangi al qırmızı deyil, lakin içindən görünən nar danacıkları isə al qırmızı, hətta deyardım ki, qara qırmızıdır. Sanırsən ki, bu nar dənələri Səttarın öz içidir, öz dərdir, kəderdir, elə bil bu daqiqə alışıb-yanmağa, alovlanmağa, özünü də ona baxanları da yandırıb qarsımağa hazırdır...

"Analar yanar ağlar" tablosuna necə heyran olmasan. Bu gila-gıla yanan şamlar içində ana olan hər kəsi duymayasan və yaxud öz ananı anmayasan. Onların içində Səttarın dünyada ən çox sevdiyi bir adamı - anasını görməyəsən...

"Daşaltı"nı seyr edib itirdiyimiz Daşaltının təəssüfünü, təəssübünü çəkmək mümkün deyil. Mən heç vaxt Daşaltını görməmişəm. Bu tablo isə mənə itirdiyimizin qiymətini, yəni qiymətsizliyini andadır.

"Gülüstan"a baxmaqdan doymursan. Tablonun bəyazlığı, göyərçinlərin və çiçəklərin ağılığı, tamizliyi, samanın maviliyi, aydınlığı sülhdən, əmin-amanlıqdan xəbər verir və sanki bütün insanları xoş gələcəyə, dinc həyata, xoşbəxt həyata saslayır.

"Tanrıyla söhbət"i dinləyəndə içinə bir üşütmə düşür - sanki Tanrının hüzurundasən. Canında bir titrama, qorxu var. İndi hesabət verməlisən, yaşadığın uzun ömrünü, günlərinin hesabətini. Və bu, səni ağar az da olsa, ömrün qalbsa, səhvlərin düzəltməyə, saflığa, insanlığa, vicdana saslayır.

Elə bilirəm ki, Səttar da Tanrı ilə söhbətindən alınacaq, üzüəq çıxıb... ♦

Hələ uşaq idim, orta məktəbdə oxuyurdum - 132 saylı məktəbdə. Məktəbimiz şəhərin mərkəzində yerləşirdi. Üzbəüzdə İçərişəhər, bir yanda İncəsənət muzeyi, yaxınlıqda - Ədəbiyyat muzeyi. Köhnə adamların dediyi kimi, gubernator parkı, Filarmoniya, digər tərəfdə Nizami parkı, Sabir bağı və s. Şəhərin bu hissəsinin qaynar həyatı səni öz ağuşuna alır, sanki sirlə bir aləmə düşürsən. Burada tanınmış adamlarla tez-tez görüşmək olurdu - onlar çox alçalmaz görünürdülər...

Həmin məşhurlar arasında Səttar Bəhlulzadə də vardı və mənim diqqətimi daha çox çəkirdi. Tünd yaşıl, çox köhnə pləşi, başına qoyduğu beretinin altından çıxan ağ saçları, uzun barmaqları (onlar sanki fırcə idi) və nəhayət, gözləri... Bu gözlərdə çox şey vardı. O qədər çox ki, rəngini ayırd etmək mümkün deyildi: yaşıl da demək olardı, boz da, mavi də. Hər şeydən əvvəl bu gözlərdə bir qəm, qüssa, kədər, bir sehir, sirr var idi. Bu gözlərdə bir möcüzə vardı. Dünyanı tanımaq, təbiəti sevmək, onu vəsf etmək möcüzəsi. Gözləri deyirdi ki, o, çox yaxşı adamdır. Gözləri sanki güzgü idi və bu güzgü bütün gözəllikləri əks etdirirdi. Hər halda mən uşaq ağıllımla belə qavrayırdım. Bəlkə də heç bilmirdim ki, o, dəhi rəssamdır, nə vaxt öyrəndiyim də yadıma gəlir. Amma "Kəpəzin göz yaşları"nın reproduksiyası hansısa jurnalda çıxandan sonra bildim ki, bunlar məhz Səttar Bəhlulzadənin gözləridir. Uzun müddət həmin tablonun reproduksiyasını divara vurub baxmaqdan doymadım, ta şəkil solub rəngini itirincə...

Keçən il görkəmli rəssamın 110 yaşını tamam oldu. Onun yaradıcılığına bir daha ekskurs etdim. Və yenə də heyran qaldım. Hansı tablosuna baxırsansa, səni elə cəlb edir ki, sehirindən qurtara bilmərsən.

